

**"Meidän
Eurooppamme"**

Thomas Wallgren, sivu 3

**"Talvivaara
ahnehtii"**

Lea Launokari, sivu 4

VAIHTOEHTO

EUROLLE

2/2012

TYRMÄYSISKU EUROLLE

P Ä Ä K I R J O I T U S

Meillähän on vaihtoehto...

Euroalueen ongelmat ovat edelleen kärjistyneet ja yhä useamman vaikeuksiin ajautuneen maan kansalaiset ovat vaaleissa protestoineet EU:n harjoittamaa yhden totuuden politiikkaa vastaan. Kreikan tuore vaalitulokset, jossa valtaa pitäneet ja osin jakaneet vanhat puolueet kärsivät rajun tappion, osoittaa kansalaisten perusoikeuksia polkeneen EU:n sanelupolitiikan tulleen tiensä päähän.

Samaa voisi todeta Ranskan presidentinvaaleista, jossa äänestäjät halusivat valtaosin vain päästä eroon Nicolas Sarkozysta. Äärioikeistolaisen Marine Le Penin saama 18 %:n kannatus kertoo paitsi hänen puolueensa harjoittamasta kovasta EU-kritiikistä, myös siitä, millaisen kasvupohjan EU:n ihmisten mielipiteistä piittaamaton rahamaailman edunvalvontapolitiikka tarjoaa nationalismille ja jopa rasismille.

Viimeksi Angela Merkelin johtama kristillisdemokraattinen puolue koki kirvelevän tappion Saksan paikallisvaaleissa.

Tämä kehitys herättää aiheellisia kysymyksiä koko rahaliiton ja ehkä laajemminkin koko EU:n mielekkyydestä. Näitä kysymyksiä ei kuitenkaan saa esittää! Euroopan unioniin sokeasti uskoville paljon tärkeämpi kuin rahaliitto on itse EU. Siksi ollaan valmiit "maksamaan" mitä tahansa, ettei tämä eliitin projekti vaarannu. Kreikka voikin olla vakuuttunut siitä, että EU tekee kaikkensa, ettei rahaliitto saa säröjä. Yhä useammat talousasiantuntijat ovat kuitenkin valmiita palauttamaan drakman Ateenaan.

Pelastaako se rahaliiton? Onko kaikki hyvin?

Kreikka on yhä selvemmin eurooppalaisten veronmaksajien ongelma, jota yksityiset sijoittajat tulevat karttamaan pitkään. Uusia rahoittajia ei saada mukaan, koska tukipakettiin osallistuvilla velkojilla on ensisijainen oikeus saataviinsa, jos Kreikka ajautuu maksukyvyttömäksi.

Komission hihassa on vielä valttikorttina eurobondit eli Euroalueen yhteiset joukkovelkalainat. Niillä nähdään olevan monia ominaisuuksia. Ekonomistit varoittavat, että ne saattavat nostaa Suomen lainakustannuksia. Ne olisivat myös vastoin sitä periaatetta, että jokaisen maan velvollisuutena on hoitaa omaa talouttaan.

Eurobondit estäisivät tehokkaasti "liian suuret" palkankorotukset, jotka väitetysti vaarantaisivat kilpailukyvyyn, mutta pakottaisivat entistä tiiviimpään ja syvempään integraatioon kohti liittovaltiota.

Suomen hallituksella ja eduskunnalla on mahdollisuus katkaista mieletön tukipolitiikka, jonka tulokset alkavat olla kaikkien nähtävissä. On pystyttävä kantamaan todellista vastuuta ja hylättävä epädemokraattinen sekä suurpääomaa palveleva EU:n talouskurisopi- mus ja vaipuminen yhä syvemmälle tehostomien tukipakettien vankeuteen.

VEU kannattaa demokratiaa ja sen perusedellytys on mahdollisuus todellisiin muutoksiin valitsemalla vapaasti tarjolla olevista vaihtoehdoista. EU ei tarjoa vaihtoehtoja – se pakottaa. Tähän ovat EU-kansalaiset kyllästyneet ja näyttäneet sen vaaleissa.

Olli Salin

Vaihtoehto EU:lle
puheenjohtaja

TOIVO KOIVISTO

**Vaihtoehto EU:lle tiedotuskeskus ry
on myös Facebookissa**

T A P A H T U M I A

Miksi finanssikriisi jatkuu eikä loppua näy?

Dosentti **Aki Järvinen** puhuu aiheesta **VEU Keski-Pohjanmaan seminaarissa** keskiviikkona 23.5.2012 klo 17 Kokkolinnan opetusravintolassa Isokatu 1 (Rautatieaseman vieressä)

Opponentti pyydetty Eurooppalainen Kokkolan seutu ry:ltä.

Seminaarin jälkeen Vaihtoehto EU:lle Keski-Pohjanmaa yhdistyksen

VUOSIKOKOUS

Käsitellään sääntöjen määräämät asiat

Molempiin tilaisuuksiin on vapaa pääsy

TERVETULOA!

Tiedotustilaisuus samassa paikassa klo 14.00 Tiedustelut 0400-540 678

VAIHTOEHTO EU:LLE -lehti

Päätoimittaja: Olli Salin • Julkaisija: Vaihtoehto EU:lle Tiedotuskeskus ry - VEU • Postiosoite: Mäkelänkatu 15, 00550 Helsinki • Puhelin: (09) 682 3422 • Sähköposti: veu@co.inet.fi • Pankki: Sampo 800015-926663 • Taitto: Asmo Koste • Paino: Satakunnan painotuote

Meidän Eurooppamme

Kansalaisten luottamus markkina-fundalistien rakentamaan Euroopan unioniin on nyt päättynyt. Mitä huomina tuo tullessaan?

Tässä lyhyen tähtäimen optimistinen näkökulma euroalueen kehitykseen:

Saamme aikaiseksi sosiaalisesti oikeudenmukaisen talouden kasvusopimuksen, joka korvaa nykyisen talouskurisopimuksen. EKP ottaa vahvan roolin yksityisillä lainamarkkinoilla, euro-alueen inflaatiotavoite joutuu uudelleen tarkasteltavaksi ja Saksan palkkataso nousee, jotta kulutuskyvyn kasvun avulla voidaan tukea työllisyyttä koko alueella ja estää epäsymmetrisiä shokkeja. Varainsiirtovero otetaan käyttöön ja pankkivalvontaa lisätään. Parhaassa tapauksessa päästään myös tekemään demokraattisesti oikeudenmukaisia velkajärjestelyjä, lainojen alaskirjauksia, pankkien kansallistamisia sekä ylikansallisten toimijoiden suitsimista, jotta finanssi-sektori saadaan vakautettua ja sen poliittinen vaikutusvalta kuriin.

Kuinka realistiselta tämä kuullostaa? Eipä kovinkaan. Merkel on yhä paikallaan, samoin Draghi ja monet muut.

Mutta entä jos...

Kuvitelkaamme kuitenkin sellainen tilanne että esim. Saksaan saadaan aikaiseksi puna-vihreä hallituskoalitio, joka ryhtyisi ajamaan yllä esitettyjä tavoitteita.

Edessä on tässäkin tapauksessa kolme lyhyen aikavälin estettä, jotka pilaavat orastavan optimismin.

Ensinnäkin: Monet tarvittavista ja haluamistamme muutoksista ovat yksinkertaisesti laittomia nykyisten EU-sopimusten puitteissa. Sopimusten uusiminen vaatii sellaista yksimielisyyttä, jonka saavuttaminen on vaikeaa.

Toiseksi: Meiltä puuttuvat sellaiset Eurooppalaiset institutionaaliset rakenteet, jotka mahdollistaisivat tarvittavat muutokset. Erityisesti tämä koskee työmarkkinoita.

Kolmanneksi: Yhtiöiden käyttämä valta, erityisesti finanssialalla, ei ole ainoastaan ideologista tai abstraktia vaan konkreettista joka päiväistä vallan käyttöä. Yhtiöiden vastustus kaikkea sitä kohtaan, jota me pidämme asiallisena ja tarpeellisena on oleva todella voimallinen.

Itse kuulun niihin, jotka uskovat että nämä kolme estettä yhdessä ovat niin vahvoja, ettei mainitsemieni uudistuksia pystytä toimeenpanemaan ilman syvällistä voimatasapainon muutosta.

Tästä syystä Kreikan ja Ranskan vaalivoitot ovat vain pieni askel. Näiden askelten muokkautuminen siksi tarinaksi minkä me haluamme – meidän tavoittelemaksi Euroopaksi – kolmen asian on toteuduttava.

1. Meidän on muutettava Euroopan valtarakenteita

2. Me tarvitsemme ekologisesti kestävästä talouspolitiikkaa

3. Me tarvitsemme kehitysmallin ja globaalien politiikan, joka perustuu todelliselle maailmanlaajuiselle solidaarisuudelle

On tärkeää, että me työskentelemme yhdessä täydentääksemme tätä listaa ja lisätäksemme siihen muitakin uudistuksia joissa yhdistyy ympäristöarvot ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus, niin että siitä tulee pitkä, selkeä ja konkreettinen.

Yhteistyöstä voimaa

Edessämme on pitkä matka saavuttaaksemme tavoitteemme. Yksi este on se, et-

Tom Kucharz Saksasta, Thomas Wallgren Suomesta ja Angela Wigger Sveitsistä parantavat maailmaa seminaarin tauolla.

tä emme ole hyvin organisoituneet yleiseurooppalaisella tasolla. Siihen on syytä sisäinen erimielisyys-temme valittavasta strategiasta.

Jotkut meistä sanovat: Ylikansallisen kapitalismin aikakautena ainoa tapa voittaa on luoda ylikansallisia poliittisia liikkeitä. Demokraattinen ekososialistinen Eurooppa on ainoa tie eteenpäin. Meidän on taisteltava paremman ja "enemmän" Euroopan puolesta.

Ongelma tässä ajattelutavassa on "oudot petikaverit"-probleema. Uusliberalistinen oikeisto on viime vuosikymmeninä osoittanut, kuinka helposti ja tuhoisasti he pystyvät vastaamaan "enemmän ja parempaa Eurooppaa" –kutsuun ja kääntää sen voimaksi, joka antaa heille enemmän Eurooppaa –ja vieläpä heidän ehdoiltaan. Tämän kokemuksen perusteella voimme kutsua tällaista lähestymistapaa utopistisen federalistin strategiaksi.

Jotkut muut tämän konferenssin osallistujat saat-

tavat sanoa: Me emme voi voittaa, ennen kuin luomme toimivan demokratian ensin. Nykyinen EU on perusluonteeltaan epädemokraattinen. Sen on mentävä. Vasta sitten voimme rakentaa sellaista eurooppalaista yhteistyötä ja sellaiset eurooppalaiset rakenteet, joita me kaipaamme.

Jälleen törmäämme "oudot petikaverit"-probleemaan. EU:n radikaalien kritisoijien poliittinen energia tuntuu valuvan kansallisille ääriokieistoille, jopa rassistisille ja fasistisille voimille, jotka repivät irti kaiken hyödyn Euroopan unionin kritiikistä. Tästä johtuen EU:n radikaalimpia kriitikoita kutsutaan usein kansallismielisiksi utopisteiksi tai romantikoiksi.

Eli mitä me, utopistiset ystäväni, voimme tehdä?

Paljonkin. Ensinnäkin voimme olla ystäviä, kuunnella ja kunnioittaa toisiamme, oppia ja pitää hauskaa

yhdessä. Toinen askel on tehdä tavaksi työskennellä konkreettisesti yhdessä, niiden moninaisten asioiden puolesta, joista olemme samaa mieltä. Tämän hetken ilmeisin ja tärkein esimerkki on EU:n kurisopimus, joka tunnetaan myös talous-sopimuksen nimellä. Se on saatava kaatumaan ja sen kaataminen olisi hieno ja asiallinen yhteinen saavutus. Tässä kamppailussa me voimme rakentaa hyödyllistä solidaarisuutta ja oppia enemmän seuraavista askeleista.

Kiitos kaikille ja nauttikaamme Corporate Europe Observatory:stä seuraavat viisitoista vuotta yhtä paljon kuin olemme nauttineet ensimmäisistä viidestätoista.

Thomas Wallgren

(Lyhennelmä VEU:n varapuheenjohtaja T. Wallgrenin Brysselissä CEO:n 15v. juhlaseminaarissa pitämää alustuksesta. Käännös: VEU toim.)

TALVIVAARA MEDIA / PICTURE BANK

Talvivaara ahnehtii!

Talvivaara kaivososakeyhtiö Oyj:lle ei näytä riittävän mikään, eikä sen johtoa hetkauta ihmisten tai eläinten kuolemat. Yhtiö haluaa vain ahmia lisää maa-alueita ja jauhaa lisää mammonaa osakkeenomistajilleen. Rärkeistä väärinkäytöksistä päätelleen ovat yhtiön ympäristöhaittalaskelmat olleet pahasti pielessä.

Talvivaara on harjoittanut kaivostoimintaa vuodesta 2008. Kaivostoiminnan alusta asti se on aiheuttanut erilaisia pöly-, melu- ja hajuhaittoja ympäristöön. Kainuun ELY-keskuksen mukaan jätevedet ovat jo pilanneet neljä järveä; Salminen, Kalliojärvi, Kalliojoki ja Tuhkajärvi. Asukkaat ovat toistuvasti vaatineet korjauksia asiaan, mutta toiminta on lupauksista huolimatta jatkunut muuttumattomana. Viime kesänä lähiympäristön asukkaita kehoitettiin olemaan käyttämättä järvivetä edes saunassa. Kun kaivosyhtiötä kritisoitiin päästöistä ja ympäristöhaitoista yhtiö laittoi tammikuussa lehteen mainoksen, jossa toimitusjohtaja Pekka Perä sanoi "Lupaamme nyt teh-

dä monia asioita toisin." Ja näin todella on tapahtunut. Maaliskuun 15. päivä löydettiin paltamololaismies kuolleen kaivosalueen nikkelin rikastamon läheisyydestä. Vainajan läheisyydessä oli rikkivetypitoisuudet koholla. Huhtikuussa yhtiön prosessiliuosalta löytyi 30 kuollutta lintua. Kun kuolleet linnut löytyivät yhtiön edustaja totesi: "Emme tiedäneet että täällä lentää lintuja". Entäpä kalat, jotka viime kesänä kuolivat kaivosalueen ulkopuolella olevissa järvissä? Huhtikuun 20. Suomen Luonto ilmoitti, että Talvivaaran lähivesien uraanipitoisuus pompasi moninkymmenkertaiseksi. Kainuun ELY-keskuksen ympäristögeologin Ilkka Haatajan mukaan lähivesien kohonnut uraanipitoisuus johtuu maaliskuussa sattuneesta vuodesta, jolloin kaivoksen prosessiliuosasta pääsi vesistöön.

Talvivaaran tämän hetkinen kaivosalueen pinta-ala on 61 neliökilometriä. Alueella on yksi avolouhos, johon on toistaiseksi kaivettu n. 1 km levyinen, 2 km pituinen ja 60 m syvä louhos. Tarkoitus on kaivaa 500 m:n

syvyyteen. Kaivosyhtiö on hakenut laajennusta peräti 70 neliökilometrille. Minkälainen on Kainuun ja Savon ympäristön tila jos ja kun Talvivaara toimii täysillä? Kaivoksen on tarkoitus olla toiminnassa yli 50 vuotta.

Poliisitutkimuksia ja kanteluja

Kainuun poliisi on saanut runsaasti lisätyötä yrityksen toimesta. Kesällä 2010 ELY-keskus pyysi poliisia tutkimaan, onko Talvivaara rikkonut jättevesiasiassa lakia. Vuonna 2010 alueen osakaskunnat ja kalastuskunta on pyytänyt poliisia tutkimaan muun muassa sitä, onko kaivosyhtiö syyllistynyt rangaistavaan menettelyyn turmelemalla ja pilaamalla ympäristöä. Lisäksi hakijat pyytävät poliisia selvittämään sen, onko kaivosyhtiö syyllistynyt rikoslaisiin määritettyihin talousrikoksiin hankkimalla yhtiölle väärin perustein taloudellista hyötyä. Hakijat vaativat, että Talvivaaran kaivos määritellään uraanieikä nikkeli-kaivokseksi viimeistään uraanin talteenot-

tolaitoksen toiminnan käynnistyessä.

Poliisilla on nyt myös tutkittavana paltamolaismiehen kuolema sekä kuolleiden lintujen alkuperä ja kuolinsyy. Suomessa ei ole ensimmäistäkään ympäristörikoksiin erikoistunutta poliisia. Napurimaassa Ruotsissa heitä on 27. Poliisitutkimusten lisäksi ovat sotkamolaiset ja yläsavolaiset kannelleet oikeuskanslerille kaivoksen valvonnan puolesta. Kainuun ELY-keskus on tehnyt tutkintapyynnön Talvivaaran lähijärviin lasketuista jättevesistä. Europarlamentaarikot Sirpa Pietikäinen ja Satu Hassi ovat tehneet kirjallisen kyselyn Talvivaaran ympäristöongelmista EU:n komission tutkittavaksi. Pietikäinen sanoo: "Suomen ympäristöviranomaiset eivät ole tehokkaasti puuttuneet ympäristöluvan ehtojen rikkomiseen. Viranomaiset eivät ole käyttäneet lain mahdollistamia hallintopakkokeinoja eivätkä edellyttäneet tehokkaasti luvan noudattamista". Molemmat ovat sitä mieltä, että ympäristöviranomaisten menettely on rik-

konut Suomen EU-velvoitteita.

Viranomaiset ja poliitikot lepuilevat

Ympäristöministeri Ville Niinistö ei kuitenkaan näe ympäristöongelmia niin vakavina että toiminnalle pitäisi antaa keskeytyspäätös. Ministeri sanoi 27.4 HS:ssa "hallintopakkoa eli toiminnan keskeyttämistä ei tarvitse ottaa käyttöön". Sen sijaan hän antoi 3.5. Talvivaaralle mahdollisuuden vuoden loppuun mennessä saattaa päästöt kohtuulliselle tasolle. Mitä tarkoittaa kohtuullinen taso? Kuka sen määrittelee? Talvivaara saastuttaa edelleen ympäristöä yli puoli vuotta ilman minkääläistä sanktiota. Olisiko omakotitalon asukas tai jonkun pienen teollisuuslaitoksen päästöt voineet jatkua näin monta vuotta ilman että siihen kukaan viranomainen olisi puuttanut? Vastaukseni on ehdoton EI. Teollisuuslaitos olisi suljettu jo ensimmäisen vuoden jälkeen ja omakotitalon omistaja olisi saanut uhkasakot.

Viranomaisten olisi pitänyt pysäyttää kaivostoimin-

ta kun he saivat tietää kohonneista sulfaattipäästöistä. Voimassa olevassa ympäristöluvassa sulfaattipäästöt saavat olla korkeintaan 170 mg/ltr. Nämä arvot ovat todellisuudessa olleet moninkymmenkertaiset. Nyt Talvivaara hakee uutta lupaa laskea purkuvesiä, jotka sisältävät sulfaattia enintään 2000 mg/ltr. Juomaveden terveysraja on 250 mg/ltr.

Yhtiö on tilannut uusinta tekniikka sisältävän kalvopuhdistamon Hollannista. Suomen ympäristökeskuksen erikoistutkija Petri Ekholmin mukaan sulfaattia on vaikea poistaa eikä sen kaikkia haittavaikutuksia luonnolle tiedetä.

Meillä viranomaiset eivät ole tehtäviensä vaatimalla tasolla –kaiken lisäksi he istuvat kahdella pallilla. Useat ympäristöviranomaiset ovat konsultteja kaivosteollisuudelle ja virkamiehet siirtyvät liike-elämän palvelukseen. Esim. Talvivaaran entinen ympäristöpäällikkö Heikki Kovalainen toimi aikoinaan Kainuun ympäristökeskuksen ympäristögeologina.

Uraanikaivos

Kansainvälinen atomienergiakasopimusjärjestelmä vaatii, että suostumme edistämään uraanin etsintää Suomessa. Tähän sopimukseen liittyy myös velvoite raportoida vuosittain yhteisölle uraaninetsinnän tehostamistoimista ja löydettyistä uraanivaroista.

Lissabonin perussopimukseen liittyvän Euratom-sopimuksen kautta olemme velvoitettuja ilmoittamaan asiasta EU:lle. Tämän joh-

Nikkeli –vai uraanikaivos? Talvivaara haluaa molemmat, mutta ilman uutta ympäristölupaa.

dosta mm. Talvivaaran uraanimineralin tuotantoluvan hyväksyi ensin EU-komissio, joka katsoo, että uraanihanke on Euroopan atomienergiajärjestön Euratomin perustamissopimuksen mukainen.

Vasta tämän EU-komission päätöksen jälkeen asia esiteltiin valtioneuvostossamme.

Valtioneuvosto myönsi äänestyksen (11-6) jälkeen 1.3.2012 Talvivaara Sotkamo Oy:lle ydinenergialaisessa tarkoitettuna uraanin talteenottoon Sotkamon kaivoksesta louhittavasta malmista. Valtioneuvosto ei myöntänyt lupaa aloittaa toimintaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta eikä myöntänyt lupaa muualta tuotavien malmien sisältämän uraanin talteenottoon. Uraanin talteenotto vaatii vielä ympäristöluvan. Talvivaaran alkuperäisessä ym-

päristölupahakemuksessa ei mainita lainkaan sanaa "uraani" eikä myöskään sen tytärnuklideja, vaikka näyttää todennäköiseltä, että vuonna 2008 aloitettu kaivostoiminta tähtäsi uraanimalmien talteenottoon. Onhan alueella tiedetty olevan uraania jo 30 vuotta. Voi hyvällä syyllä sanoa, että Talvivaaralle on aikoinaan väärin perustein myönnetty ympäristö- ja vesitalouslupa.

Elinkeinoministeri Jyri Häkämies sanoi "että talteenottotoiminnalla mahdollistetaan vuositasolla noin 40 miljoonan euron arvosta uutta liiketoimintaa, joka tukee hyvinvointia ja työpaikkoja erityisesti Pohjois-Suomeen". Talvivaara investoi uraanin talteenottoon 40-50 miljoonaa euroa ja laitos työllistää valmistuttuaan suoraan 20 ja välilli-

sesti 50 henkilöä. Onko näiden henkilön työpaikka sen arvoinen että Pohjois-Suomi saastutetaan mittaamattomiksi ajoiksi? Pohjois-Suomen kasvava turismi toisi enemmän pysyviä työpaikkoja ja olisi Suomen imagon ja luonnon kannalta kestävämpää toimintaa. Uraanin talteenoton eri vaiheet ovat moninaiset ja ne vievät runsaasti energiaa ja vettä. Yli 90 prosenttia louhitusta massasta muuttuu jätteeksi louhitun maa-aineksen muodossa ja aiheuttaa erilaisia vahingollisia päästöjä säteilevissä jätekiivuvuorissa. Kaikkea uraania eikä sen tytärnuklideja, jotka ovat vaarallisia ja säteileviä, saada otettua talteen. Tätäkö meidän päättäjät haluavat Pohjois-Suomeen?

Talvivaaran uraanista ydinaseita?

Talvivaara, joka on nikkeli-kaivos, on jo viime vuoden helmikuussa solminut uraanin myynti- ja ostosopimuksen kanadalaisen uraanin tuottajan Cameco Corporationin kanssa. (Cameconin yksi suurimmista omistajista on Areva, tuo epäonnistunut Olkiluoto 3. rakentaja.) Talvivaarassa talteenotettu uraani jalostettaisiin ydinpolttoaineeksi ulkomailla. Tämä tarkoittaa runsaita kuljetuksia sekä maitse että meritse, joka jälleen tuottaa valtavat määrät päästöjä. Aikanaan rikastettu uraani, ydinpolttoaine kuljetetaan Suomeen, mutta kukaan ei takaa että sen alkuperä on juuri Talvivaarasta. Esimerkkinä mainittakoon, että ydinsulkusopimuksen vastaisesti Came-

con on myynyt köyhdytettyä uraania ydinpommien valmistamiseen USA:n armeijalle. On hyvin mahdollista että myös Talvivaarassa tuotettu uraani päättyy sotilaalliseen käyttöön.

On aivan käsittämätöntä, että nikkeli-kaivosyhtiöstä voi tulla uraanin talteenottolaitos ja uraanin osto- ja myyntiyhtiö ennen kuin koko toiminta on saanut ydinenergialain mukaisen toimintaluvan. Talvivaarasta tulisi ennakkotapaus Suomessa ja kaivos olisi Euroopan ainoa ja suurin toiminnassa oleva uraanin tuotantolaitos. Uraanin talteenottoa ei pidä myöntää. Uraani on paras jättää koskemattomana kallioon, elinympäristöömme ei saa tuhota.

Kansanäänestys

Suomen kansalaisilla on Suomen perustuslain 20 pykälän mukaan perustuslainen oikeus vaikuttaa asioihin, jotka uhkaavat heidän elinympäristönsä. Talvivaaran kaivos on jo lyhyen toimintansa aikana osoittanut ettei se välitä ympäristöstä eikä ota ihmisten huolia vakavasti. Vielä ei ole suuria ympäristöhaittoja tullut itse uraanista, mutta jos yritys saa luvan uraanin talteenottoon ovat päästöt ja ongelmat moninkertaisia. Olemmeko me varmoja, että Talvivaara on täällä 50 tai 100 vuoden kuluttua korjaamassa kaivostoiminnastaan aiheuttamansa tuhon?

Uraanikaivostoiminnasta ja uraanin talteenottolaitoksen toiminnasta on järjestettävä kansanäänestys.

Lea Launokari

VEU:n hallituksen jäsen

Talvivaaran ympäristöhaitat vaikuttavat paljon tehdasaluetta kauemmaksi

Eurokriisi ja ihmisten perusoikeudet

Lauantaina 21.4. kokoontui Suomen sosiaalifoorumiin Helsingin ruotsinkieliselle työväenopistolle runsas joukko ajankohtaisesta yhteiskunnallisesta tilanteesta kiinnostuneita ihmisiä. Perinteiseen tapaan foorumi oli jakautunut useisiin eri teemoja käsittelevään työryhmään. Työpaikkojen rauhantoimikunta oli yhdessä Vaihtoehto EU:lle -liikkeen kanssa järjestämässä keskustelutilaisuutta, jonka teemana olivat eurokriisi ja sen vaikutukset ihmisten perusoikeuksiin. Paikka väkeä oli noin 30 henkeä.

Alustavan puheenvuoron käyttäjäksi oli lupautunut Tampereen yliopiston yhteiskuntatieteiden kandidaatti Antti Ronkainen. Hän totesi nyt luotavan harhaan johtavaa kuvaa kriisin rauhoittumisesta ja erityisesti Kreikan tilanteen olevan lähes toivoton. Maan BKT on laskenut 15 % ja velka kasvanut jo 185 %:iin. On arvioitu, että velka olisi teoreettisesti mahdollista painaa 90 % tuntumaan -vuonna 2030. Se merkitsee vain ny-

kyisellä ohjelmalla valtavia leikkauksia ja säästöjä, joi- ta tuskin Kreikan tai min- kään muunkaan valtion yhteiskuntarakente ei kestä. Suurin ongelma inhimill- seltä kannalta onkin se, et- tä kansalaiset pyritään pakottamaan uhrauksiin, jot- ka puolestaan mitä toden- näköisimmin johtavat suu- riin levottomuuksiin.

Ronkainen oli erityisen huolestunut perinteisen va- semmistolaisen politiikan hampaattomuudesta. Hän näki Kreikan ja myös mui- den maiden vastaavissa "pe- lastusoperaatioissa" vahvaa oikeistolaista, uusliberalis- tista, politiikkaa joka usein vähät välittää kansalaisten mielipiteistä tai heidän de- mokraattisista oikeuksis- taan. Hänellä oli varsin pes- simistinen käsitys ns. edus- tuksellisen demokratian keinoin vaikuttaa tilanteen ratkaisemiseen, koska vaih- toehtoisia ratkaisumalleja eivät useimmat vasemmis- to-puolueet omissa mais- saankaan esitä. Näin ollen jatkuu erilaisten tukipaket- tien laatiminen ja pankki-

Antti Ronkaisen alustus herätti ajatuksia ja kimmoitti kiivasta keskustelua.

en pelastaminen, kun läh- tökohdaksi otetaan se, että " loppujen lopuksi hyvä talo- uspolitiikka on myös pien- ten ihmisten paras turva". "Hyvä" jää näin määrittele- mättä.

Mihin tällainen kehitys johtaa? Björn Wahlroos ilmoittautui tv-haastattelussa hyvinvointivaltion kannat- tajaksi. Tosin hän määritte- li "oman" hyvinvointivalti- onsa tehtävät. Siihen kuu- Luisivat armeija, poliisi, las- ten peruskoulutus ja terve- ydenhoito. Muilta osin voi- taisiin yhteiskunnan tukea huomattavasti vähentää tai lopettaa kokonaan ja mie- luimmin kaupallistaa.

Alustus kirvoitti laajan keskustelun ja sosiaalifoo- rumin teeman mukaises- ti useista puheenvuoroista kuului epäily edustukselli- sen demokratian toimivuu- teen ja mahdollisuuksiin vaikuttaa yhteiskuntaan. Sen sijaan korostettiin kan- salaisaktiivisuuden ja eri- laisten joukkoliikkeiden kehittämisen välttämättö- myyttä.

Jussi Lilja

VEU mukana Turun ja Oulun sosiaalifoorumien valmisteluissa. Osallistu sinäkin!

Vuosikokous valitsi uuden hallituksen

Vaihtoehto EU:n vuosi- kokous pidettiin lauantaina 28.04.12 Helsingissä hotel- li Seurahuoneen kabinetis- sa. Paikalla oli ilahdutta- van paljon ilmoittautuneita eli 25 jäsentä. Kokous sujui vauhdikkaassa ja hyvässä hengessä.

Asialistalla oli edellisen vuoden tilien hyväksymi- nen, kuluvan vuoden talou- den ja toiminnan suunnitte-

lu sekä uuden hallituksen valinta. Tilit olivat hyvässä järjestyksessä ja edellytyk- set toiminnalle tälle vuo- delle ovat erinomaiset. Pu- heenjohtaja korosti jäsenten oman aktiivisuuden mer- kitystä ja kannusti perusta- maan yhä uusia toiminta- ryhmiä ympäri maata.

Tilaisuus päättyi truba- duuri ja lauluntekijä Mikko Perkoilan hauskaan ja hen-

keä nostattavaan musiikki- esitykseen.

Hallituksen kokoonpano muuttui joiltain osin; mu- kaan tuli niin uusia kasvoja kuin vanhoja veteraaneja. Tarkemman kokoonpanon löydät viereisestä "VEU:n hallitus" -osiosta, samoin kuin vuosikokouksen hy- väksymän ajankohtaisen kannanoton takasivulta.

VEU:n HALLITUS

Puheenjohtaja

Olli Salin, olli.salin@hel.fi

Jäsenet

Antti Holopainen, antti.holopainen@a-klinikka.fi
Miikael Jalonen, mj78833@gmail.com
Jussi-Petteri Lappi, jussi-petteri.lappi@pp.inet.fi
Lea Launokari, lea.launokari@nettilinja.fi
Pekka Lundgren, pekkalundgren@hotmail.com
Mauri Nygård, mnyg@pp.kpnet.fi
Hannele Salava, hannelesalava@elisanet.fi
Thomas Wallgren, thomas.wallgren@helsinki.fi

Varajäsenet

Veijo Kare, veijo.kare@sysma.fi
Stig Lång, stigliang84@hotmail.com
Saku Mättö, saku.matto@gmail.com
Riitta Suokas, riittasuokas@gmail.com
Arjo Suonperä, arjo.suonpera@juridique.inet.fi
Jyrki Yrttiaho, jyrki.yrttiaho@eduskunta.fi

Päsihteeri

Jussi Lilja, 0400 722 706, jussi.lilja@iki.fi

Toimisto

(09) 682 3422, veu@co.inet.fi

Muuttuuko Suomi Erkkojen jälkeen?

Suurin suomalainen on poissa

Aatos Erkko on poissa, julisti Ilta-Sanomien mustapohjainen etusivu maanantaina 7.5.2012. Poismeno oli tapahtunut jo lauantain puolella, mutta lehti ei sentään painattanut ylimääräistä numeroa, vaikka Ilta-Sanomien kuuluu Erkon mediaperiumiin.

Jotenkin hitaasti Erkon poismenoon reagoitiin myös television puolella.

Havaitsin tv-uutisista poismenon vasta maanantaina.

Joskus diktaattoreiden poismenoista tiedotetaan vasta jälkikäteen, jotta vallanvaihdos ehditään junailla kaikessa rauhassa. Tästä ei nyt sentään ollut kysymys, vaikka vallanperimys on yhteiskunnan kannalta suuri asia myös ministeri (h.c.) Aatos Erkon tapauksessa. Aatos Erkko on ehdottomasti ollut Urho Kekkonen jälkeen suurin suomalainen, jos vallan suuruutta ja sen käyttöä tarkoitetaan.

Erkko käytti valtaansa valtamedian suurimpana yksityisenä omistajana, mutta käytti sitä taustalta. Tuskinpa monikaan tietää, että Aatos Erkko oli suorastaan *primus motor* Suomen kansainvälistämisessä ja EU-jäsenyydessä.

Muistan yhden vaiheen vuosien takaa, jolloin Erkko oli useamman kerran televisiossa. Sitten hän katosi likimain lopullisesti. Ehkä tuolloin testattiin, miten Aatos Erkon persoona uppoaisi poliitikkona kansaan. Olivathan hänen isänsä Eelis ja isoisänsä Eero olleet ministereinäkin. Aatokselta ei tullut poliitikkona, mutta hänestä tuli poliitikkojakin suurempi vallankäyttäjä Suomessa.

Aatos Erkko oli pääomistaja, yhdessä aiemmin edesmenneen siskonsa Patricia Seppälän kanssa, Sanoma-konsernissa johon kuuluivat mm. Pohjoismaiden suurin päivälehti Helsingin Sanomat, Ilta-Sanomien, TV 4, suuri määrä erikoislehtiä, osuuksia maakuntalehdistä. Olipa osuus R-kioskeista, myös suomalainen kirja-

Aatos Erkko 1932-2012

kauppa -ketju, WSOY:n kustantamo ym. uusmedian puolella. Ennen Aatos Erkon kuolemaa konserni luopui WSOY:stä sekä kirja-kaupoista Suomessa. Viime talvena Erkko myi hieman osuuttaan konsernista.

Kansainvälisyys ja vaikuttaminen verissä

Mediakonserni investoi Aatos Erkon elinaikana voimakkaasti ulkomaille, mm. Pohjoismaihin, Belgiaan sekä Keski- ja Itä-Euroopan maihin, joissa eräs merkittävä bisneksen kohde on oppikirjat. Itä-Euroopan kapitalismiin siirtynyttä nuorisoa kasvatetaan siis osin suomalaisten johdolla. Ulkomailta tulee jo yli puolet konsernin liikevaihdosta.

Aatos Erkko oli Eljas ja Violet Erkon ainut poika. Patricia oli isosisko. Kotona kerrotaan puhutun suomea, ruotsia ja saksaa. Toisaalta äiti Violet oli taustaltaan englantilaisentyisiä juutalaisia, jonka Erkkojen perhe oli pelastanut Suomeen Venäjän vallankumouksesta.

Aatoksen isoisä oli lehtiyrityksen perustaja, Nuor-suomalaisen puolueen puheenjohtaja, kansanedustaja ja ministeri Eero Erkko.

Eero Erkko joutui toimimaan sortovuosina 1900-luvun alussa venäläistämispaineiden alla ja oli väliin

maanpaossakin, jona aikana poika Eljas kävi koulua New Yorkissa.

Venäläistämisyrittämysten ja vallankumouksen ajoilta lienee peräisin Erkon suvun jotensakin kylmä suhtautuminen Venäjään ja Neuvostoliittoon. Jos rumasti sanoisi ja hieman liioittelisi, niin jonkinlainen russofobia vaikuttaisi löytyvän suvun geeneistä. Tuo on liioittelua ainakin siinä mielessä, että konserni on uskaltanut investoida myös nykyiselle Venäjälle. Vai onko tuossakin toiminnassa mukana samankaltaista missiota kuin Suomen EU-jäsenyyden ajamisessa? Sanoma-konserni levittää kapitalismin hyvää sanomaa?

Aatoksen isän Eljas Erkon jyrkkä suhtautuminen itänaapuriin tuli esiin Talvisotaa edeltäneellä ajalla, jolloin hän oli ulkoministeri. Toki asenne näkyi myös lehtityössä mm. maailmansotien välillä. Arvostelijat ovatkin kutsuneet Talvisotaa "Erkon sodaksi". Lopullista vastausta Eljas Erkon ehdottomuuden oikeellisuudesta on mahdoton saada, sillä historiasta on vain yksi toteutunut käsikirjoitus. Muu on spekulointia.

Yhden vaihtoehdon politiikkaa meillä on myöhemminkin harrastettu. Valtakunnan saaminen läntisen suurkapitalismin syliin oli

niin kiihkoisa hanke, että hinnalla ei ollut mitään väliä. Vaikutti kuin tällä tavoin olisi haluttu lopullisesti päästä eroon "ryssän hajusta". Niinpä talouspolitiikassa ryhdyttiin toteuttamaan ennakoivasti ja ilman pakkoa EMU:n eli euron sisäänpääsyehdoja jo 80-luvulla. Ns. vahvan markan politiikka oli juuri sitä ja seurausena oli lama, integraatiolama. Tosin Suomi ei ollut tässä hankkeessa yksin. Lama tai sen poikanen iski muihinkin EMU:un tähtäviin maihin.

EU karvoineen päivineen

Rajojen avaaminen länsimaiselle pääomalle ja EU:n nielaiseminen karvoineen päivineen, kuten pääministeri Esko Aho asian ilmaisi, tapahtui valtamedian tuella ja tarvittaessa silmien ummistamisella. Voisi spekuloida, että into houkutelaa länsimaisia yrityksiä ostamaan Suomesta yrityksiä, kiinteistöjä ja kaivoksia, perustui osin russofobiseen ideaan, että kun Länsi tänne investoi, niin se sitten puolustaa maata Itää vastaan. Juuri nyt Erkon poismenon aikoihin on herätty huomaamaan, että liki kaikki kaivokset ovat ulkomaisessa omistuksessa.

Silmien ummistamista on tarvittu viime aikoinakin,

kun Euroopan talous elää uudelleen vahvan valuutan pauloissa. Eniten siitä ovat kärsineet turismista riippuvaiset maat, mutta osuutensa on saanut Suomikin, ainut Pohjoismaa, jolla on valuuttanaan euro.

Suomi on saanut nauttia kolmen varsin samankaltaisen Erkon ketjusta. Osansa heidän toimistaan ovat saaneet myös muut maat, kuten Sanoma-konsernin investoinneistakin näkyy. Aatos Erkko oli pitkään myös mediakeisari Rupert Murdochin hallituksen jäsen sekä osallistui aikoinaan Bilderbergien salaseuran kokouksiin. Ehkä nykyisin organisaatiota pitää jo kutsua puolisalaseuraksi, sillä kokouksiin osallistujat tiedetään joskaan ei päätöksiä. Myöhemmin Erkko lienee vaikuttanut jo enemmänkin siihen, keitä salaseuran kokouksiin kutsutaan.

Suomesta tämän kunnian ovat saaneet mm. Sauli Niinistö, Eero Heinäluoma, Jyrki Katainen, Matti Vanhanen, Erkki Liikanen, Esko Aho ja Jorma Ollila. Yhteys bilderbergiläisiin heijastaa ainakin osallistujien demokratiakäsitystä, jos ei muuta.

Aatos Erkko vietti ehkä elämänsä onnellisimman ajan, opiskeluaikaa, USA:ssa. Sen on täytynyt jättää jälkensä ihmisen maailmankuvaan.

Aatos Erkolla ei ole rintaperillisiä. Sisko Patricia sai kaksi lasta, pojan ja tyttären. He eivät kanna Erkkojen sukunimeä. Sanoma-konserni on nykyisin pörsäsihtiö.

Jos haluaa ymmärtää nykyistä Suomea, niin on tunnettava ainakin hieman Erkkojen sukhistoriaa, mutta muuttuuko Suomi nyt, kun Erkkojen patriarkaalinen ketju on katkenut? Ja kuka tulee määrittämään Sanomien ja Suomen suunnan tulevaisuudessa?

Mauri Nygård

VEU:n hallituksen jäsen ja Itsenäisyyspuolueen varapuheenjohtaja

Torien liike oikealla asialla

Euroopan unionin politiikka on tuottanut dramaattisia tuloksia. Rahaliittoon hirttäytyneet poliitikot ovat alun perin rahaliiton perustamisessa syntyneitä virheitä korjatakseen kehittäneet hurjan suunnitelman. Velkaantuneet jäsenmaat pakotetaan samaan aikaan velkaantumaan lisää ja leikkaamaan eli supistamaan talouttaan, jotta pystyisivät maksamaan velkansa.

Tavallinen ihminen näkeekin vain lohduttoman tien kohti yhä vain huonompia palveluita, lisääntyvää työttömyyttä ja köyhyyttä. Rahaliiton maissa kaikilla mailla on sama ongelma edessä, vaikka niil-

lä ei olisikaan varsinaista akuuttia kriisiä. Valtion velka kasvaa monissa maissa kovaa vauhtia. Se aiheuttaa myös erilaisia poliittisia ongelmia ja yrityksiä ratkaista ongelmaa, joka on aiheutunut yhä tiukentuvasta sitoutumisesta yhteiseen valuuttajärjestelmään. Joillekin se toimii vain pakkona liikkuu entistä tiukemmin kohti liittovaltiota. Mikä on hinta esimerkiksi Espanjan 50 %:n nuorisotyöttömyydelle kun aikuisväestönkin työttömyys on 23 %?

VEU vaatii eduskuntaa hylkäämään EU:n hallituksen välisen sopimuksen tiiviimmästä talousliitosta, joka alistaa jäsenvaltioiden

budjetit EU-komission kontrolliin, karsii julkisia menoja ja vahvistaa pankkeja tukevan vakausmekanismin pysyväksi.

Euron piti tuoda vakautta. Erilaisia ongelmia kuitenkin kasaantuu jatkuvasti ainakin näissä maissa: Kreikka, Espanja, Portugali, Tsekki, Hollanti, Unkari, Italia, Irlanti ja jopa Ranska ja Saksa. Eurokurin varjolla Suomessakin harjoitetaan leikkauspolitiikkaa ja itseinäisyyttä kavennetaan.

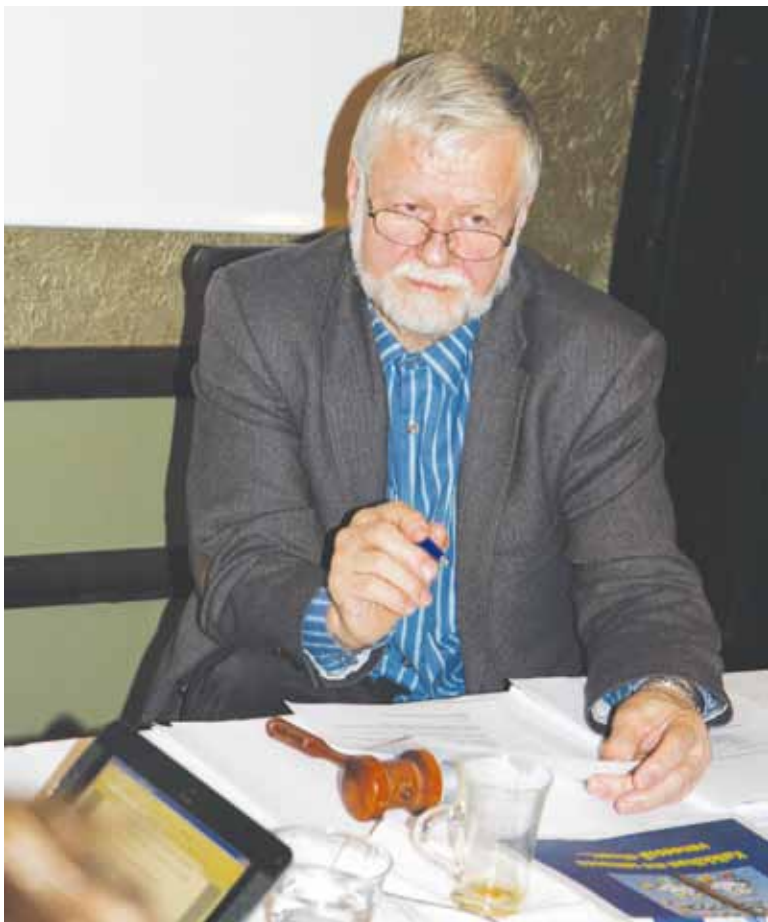
Muiden ongelmien ohella tuntuu, että kansalaiset ovat menettämässä uskonsa edustukselliseen demokratiaan ja mahdollisuuksiin tai haluun ratkaista näitä ja vähän laajempiakin kansainvälisiä pulmia.

Yhtenä osoituksena tästä on alkujaan viime keväänä Espanjasta liikkeelle lähtenyt torien liike. Tämä globaali mielenosoitusliike on laajentunut ja levinnyt jo lähes sataan maahan. Sen sanoma on yksinkertaisesti rahanvallan vastainen ja kansalaisten oman aktiivisuuden korostaminen tilanteessa, jossa "kansan valitsemat" päättäjät eivät toimi. Toriliikkeen usko politiikkoihin on mennyt. Yhden totuuden politiikka on tullut tiensä päähän. Me Vaihtoehto EU:lle - liikkeessä tuemme toriliikkeen tavoitteita.

Käännetään politiikan suunta rahanvallasta kansanvaltaan!

Helsingissä 28.04.2012

Vaihtoehto EU:lle
Tiedotuskeskus ry
Vuosikokous

ARJO SJÖNPERÄ

VEU:n puheenjohtaja Olli Salin kehottaa jäseniä aktiivisuuteen

Maailma on suurempi kuin EU

Nej till EU:n vuosikokous pidettiin 6-7.5.12 Västeråsissa, noin 100 km Tukholmasta länteen. Kokouksen teemaksi oli valittu "Maailma on suurempi kuin EU", jonka avulla Nej till EU haluaa viestittää että heidän EU-vastaisuutensa on nimenomaan internationalistinen, ei nationalistinen.

Lauantaina 6.5. ,ennen varsinaista vuosikokousta, pidettiin seminaari eurokriisistä. Islannin EU-vastaisen liikkeen edustaja Gunnlaugur Snaer Olafsson kertoi Islannissa vallitsevasta vahvasta EU-vastaisuudesta. Samalla viikolla julkaistu mielipidetiedustelu osoitti, että 68% islantilaisista vastustaa EU-jäsenyyttä -kannattajia on vain 26%.

Toinen panelisti oli tunnettu ruotsalainen taloustieteilijä Stefan de Vylder. Hän painotti sitä kuinka onneton struktuuri koko EU:n rahaliitto on. Maat, joiden taloudelliset olosuhteet vaihtelevat suuresti, pakotetaan saman ohjauksen piiriin.

Tämä kärjistää eri maiden taloudellisia ongelmia -ellei jopa luo niitä. Lisäksi hän korosti, että on suorastaan järjetöntä yhdistää vapaita rahamarkkinoita lukitun valuuttakurssin kanssa. Ruotsi on pärjän-

nyt niin loistavasti siksi, että maalla on oma keluluva valuutta, jota ei olla kytketty mihinkään toiseen valuuttaan tai tiettyyn kurssiin.

Euroopan tulevaisuudesta Stefan de Vylder povasi, että se on synkkä. Asiat olisivat paljon paremmin jos mm. Kreikka ja Espanja olisi jo pari vuotta sitten päästetty hallitusti ulos eurosta.

Nyt ei ole tarjolla enää kuin todella huonoja vaihtoehtoja. Hän kuitenkin uskoi, että näiden maiden mahdollisimman pitkäinen eroaminen eurosta on edellytys tilanteen minkäänlaiselle paraneemiselle, sillä vain oman valuutan avulla he voivat parantaa kilpailukykyään.

Itse vuosikokouksen ykkösteemana oli EU:n budjettikurisopimuksen vastustaminen. Kurisopimusta tukevat niin Ruotsin porvarihallitus, kuin oppositiossa olevat sosiaalidemokraatit ja tätä pidettiin merkkinä siitä että Ruotsi yritetään pikkuhiljaa ujuttaa mukaan euroon. Se tosiasia, että yli 80% ruotsalaisista vastustaa maan liittämistä euroon, herättää kuitenkin toivoa.

Stig Lång

VEU:n hallituksen jäsen

Miksi kannattaa olla VEU:n jäsen?

Vaihtoehto EU:lle Tiedotuskeskus ry välittää kriittistä tietoa EU-politiikan vaikutuksista ja tarjoaa kansalaisille hyvän toimintafoorumia. Koska EU-ratkaisut ovat puhtaasti poliittisia, viimeisen sanan on oltava meillä itsellämme. Haluamme päätösvallan säilyvän kansalaisilla. Tavoitteemme on liittovaltioke-

hityksen pysäyttäminen - ja Suomi irti EU:sta. Jos et ole jäsen, liity nyt! Jäsenmaksu sisältää VAIHTOEHTO-lehden vuosikerran. Ilmoita maksaessasi yhteystietosi, jotta posti tulee varmasti perille. Ilmoita nimesi, osoitteesi ja mahdolliset muut yhteystietosi sähköpostilla osoitteeseen: veu@co.inet.fi

Haluatko mukaan aktiiviseen toimintaan?

VEU on mukana mm. Sosiaalifoorumissa ja lisäksi VEU järjestää omia tapahtumia. Näihin kaikkiin tarvitaan käytännön tekijöitä. Ilmoittaudu toimistoon puhelimitse, sähköpostilla tai kirjeitse niin saat tietoa seuraavista tapahtumista, joissa voit olla mukana.

Jäsenmaksut

Henkilöjäsen: 17 euroa / vuosi

Työtön / Opiskelija: 8,50 euroa / vuosi

Perhejäsenmaksu: 34 euroa / vuosi

Kaikki jäsenmaksun maksaneet saavat Vaihtoehto-lehden postitse.

Jäsenmaksutili: **FI33 8000 1500 9266 63** (Sampo 800015-926663)

Lisää viestikenttään yhteystietosi tai erillisellä viestillä sähköpostilla, kirjeellä tai soittamalla.

Jos haluat VEU:n tiedottavan tapahtumista ja toiminnasta Sinulle sähköpostitse, liitä mukaan sähköposti-osoitteesi. Tapahtumista löytyy tietoa myös internetistä: www.veu.fi tai Facebook Vaihtoehto EU:lle Tiedotuskeskus ry